

Motion till riksdagen 2019/20:1784

av Per Åsling (C)

Infrastruktursatsningar i Jämtlands län

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda förutsättningarna för ändrade prioriteringar i syfte att åtgärda infrastruktur i Jämtlands län och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Väl fungerande infrastruktur är nödvändigt för ett fungerande samhälle. Det är en grundförutsättning för att människor ska kunna bo och vara verksamma, studera, arbeta, driva företag och åldras i sin hembygd. Summan av Sveriges tillväxt är summan av regionernas tillväxt. Därför är det inte bara en rättvisaspekt, utan en angelägen investering att åtgärda och förstärka infrastrukturen där bristerna är som störst – oavsett om det gäller grusvägar, bredband eller mobiltäckning. Denna motion koncentreras på behovet av vägar och järnvägar.

Ändamålsenliga järnvägsförbindelser från och till Jämtlands län är mycket angelägna och en viktig utvecklingsfaktor. Målsättningen bör vara att restiden mellan Östersund och Stockholm ska vara under fyra timmar, och för sträckan Östersund–Trondheim två timmar. För att möjliggöra det krävs bland annat investeringar på Norra stambanan där dubbelspår måste kompletteras norr om Gävle.

Andelen grusvägar med dålig bärighet inom skogslänen är stor i nationell jämförelse, vilket är mycket påtagligt i Jämtlands län. Det innebär stora problem för basnäringarna, skog, turism och jordbruk. Under många årtionden har det investerats för lite i grundförstärkning och beläggning, och det brådskar att åtgärda dessa brister. Anslag ska fördelas utifrån de faktiska förhållandena och inte som i dag efter storleken på länens befolkning. En sådan fördelning av regionala anslag slår väldigt fel och är i grunden orimlig. Det blir uppenbart när man till exempel gör en jämförelse av fördelningen av länsanslag till Blekinge län kontra Jämtlands län.

Jämtlands län:

Befolkning: 128 673 (2016)

Yta: 49 443 km²

Väglängd: 603,6 mil

Trafikmängd: 1 127 milj. fordonskm

Länsram 2014–2025: 514 milj.

Blekinge län:

Befolkning: 158 453 (2016)

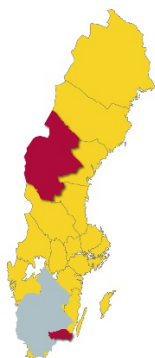
Yta: 2 941 km²

Väglängd: 164,5 mil

Trafikmängd: 780 milj. fordonskm

Länsram 2014–2025: 521 milj.

Andelen enskilda vägar i Jämtlands län är mycket stor, enligt Trafikverket den största andelen i landet. Långa vägar och få delägare i föreningarna gör att kostnaderna ofta blir orimligt höga. Detta slår speciellt hårt vid ny- eller reinvesteringar. Det är också ofta förekommande att de enskilda vägarna nyttjas som om de vore allmänna. Trafikverket utreder dessutom att överföra allmänna vägar till enskilda vägföreningar.

Infrastrukturplaneringen omfattar både korta och långa perspektiv som sträcker sig över flera nationella infrastrukturplaner. För att nå träffsäkerhet, att rätt investeringar prioriteras, är det ytterst angeläget att näringslivet är med i planerings- och prioriteringsarbetet.

Besöksnäringen är en av landets snabbast växande branscher och i några delar av landet en av de viktigaste näringarna för regional utveckling och tillväxt. Den ökade besöksnäringen ställer ökade krav på Europavägarna.

Det är ytterst angeläget att en ombyggnad av E14 mellan Pilgrimstad och Brunflo kommer till stånd. Detta och flera andra planerade stora projekt på E14 och E45 har flyttats fram i transportplanen under årtionden och måste nu genomföras snarast. Det krävs också andra trafiksäkerhetskapande åtgärder för att förhindra sänkningar till 80 kilometer i timmen på våra större vägar. Målet måste vara att åtgärderna ska resultera i möjligheter att höja hastigheterna. Besökare till länet kräver förbättrade möjligheter att på ett rationellt, säkert och miljöriktigt sätt färdas till och från destinationerna.

För att stärka skogsnäringens konkurrenskraft måste vägarna förstärkas för att klara 74-tonsekipage. Samhällsekonomiskt är detta mycket värdefullt eftersom många arbetstillfällen skapas såväl i växande företag som i nystartade.

Det är angeläget att underlätta arbetspendling i länet. Därför är både vägen mellan Sannundsbron och Vallsundsbron samt broar mellan Håkansta, Norderön och Isön intressanta investeringar.

För Jämtlands läns del är det fråga om att möjliggöra ytterligare investeringar i t.ex. områdena kring Funäsdalen, Vemdalen och Åre. Inlandsbanan AB har under senare år startat nya turer från flera orter i södra Sverige. Satsning på nybyggnation av järnväg är en åtgärd som bör övervägas. Det är av strategisk vikt att utveckla de svensk-norska järnvägsförbindelserna mellan Jämtland, Härjedalen och Trøndelag. Trondheimsområdet är i stark tillväxt och blir en allt starkare tillväxtmotor. Bättre förbindelser över Kölen skapar en större arbetsmarknad. Direkttåg på Atlantbanan, Östersund–Stockholm och Östersund–Trondheim, har diskuterats under många år. Största hindret är sträckan Storlien–Stjördal. Både grundförstärkningar och elektrifiering krävs för att realisera Atlantbanan.

Det är också viktigt att investera i triangelspår i Bräcke för att göra det enklare att korta ner restiden på Norra stambanan norrut från Mittbanan.

Den ökade nationella och internationella efterfrågan på klimatneutral förnybar energi i form av biobränslen har ökat järnvägens betydelse i Norrlands inland. Den stora skogstillgången kommer att kunna ersätta det fossila bränslet. Förutom jobb och tillväxt kan järnvägen bli en viktig del i klimatomställningen. Medvetna konsumenter efterfrågar alltmer klimatsmarta alternativ när man gör sina val av resesätt och resmål.

Infrastruktursatsningar i Jämtlands län bör innefatta

- att länsanslagen ska fördelas utifrån väglängd och nyttjande
- en satsning på grundförstärkning och beläggning av grusvägar, ett grusvägspaket
- riktade investeringsmedel till enskilda vägar för grundförstärkningar
- att Inlandsbanan rustas enligt driftbolaget Inlandsbanan AB:s affärsplan
- att rusta tvärbanorna, t.ex. Hoting–Forsmo
- genomförande av Atlantbanan Trondheim–Östersund–Bollnäs–Stockholm
- utredning av nybyggnation av järnväg sträckan Sveg–Röros
- broar till Norderön.

Detta bör ges regeringen till känna.

Per Åsling (C)